

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 11. hod.
Expedice se nachází na ostrově Kampa 508—III.

Předplatní podmínky:

Pro Prahu: čtvrtletně 90 kr., půlletně 1 zl. 80 kr., celoročně 3 zl. 60 kr.

(Předplacení pro Prahu přijímá též Národní knihkupectví Em. Petříka.)

DALIBOR.

S poštou v říši rakouské: čtvrtletně 1 zl., půlletně 2 zl., celoročně 4 zl.

V státech německých: čtvrtletně 25 stř. gr., půlletně 1 tol. 20 stř. gr., celoročně 3 tol. 10 stř. gr.

Pro Rusko: čtvrtletně 1 rubl., půlletně 2 rubly, celoročně 4 rubly,

Časopis pro hudbu a umění vůbec.

Snadný a rychlý vyučovací způsob hraní škál čili stupnic na piano.

Podává Václav Proška.

IV.

Učitel předsevezme tedy stupnici C dur, jež se nejsnadněji dá přehlednout pro své dolní klávesy; upozorní žáka ale na to, že se užívá ku hře C dur stupnic jen čtyř prstů a že pátý prst jen zakončí stupnici v poslední oktávě. Prsty ty jsou v obou rukou 1 2 3 4.

Nyní teprv řekne žákovi, že, bude-li hrát C dur stupnici pravou rukou nahoru, mu k tomu není zapotřebí, než jen položit první prst na klávesu C a klást dle následujícího pořádku prsty na klávesy: 1 2 3, 1 2 3 4 -- 1 2 3, 1 2 3 4 atd.; dále podotkne učitel, že se tak může dít přes celou klávesnici, a je-li mu libo, třeba i se zamhouřenými očima, až posléze zakončí pátým prstem poslední oktávu. Jak vidno, dovede žák dle tohoto počítání hned hrát stupnici i přes celou klávesnici, jelikož mu není třeba, se o klávesy starati, a se teprv rozmýšlet, který prst by měl na který kláves klásti. Dále řekne žákovi, že, jak se to dělo s pravou rukou, se to bude dít i s levou; ale pod tou podmínkou, že nebude levou rukou stupnici hrát na horu, nýbrž dolů a že učen se tedy již naučil hrát stupnici C dur pravou rukou na horu a levou dolů.

Nemyslím tím ale říci, aby učitel piana dal stupnice tyto hned přes celou klávesnici hrát, co se zde stalo jen kvůli dodání chuti a překvapení žáka tak jako na ukázkou; ale jest nutno, aby žák hrál stupnice přes dvě oktávy beze všeho akcentování a rhytmisování not. Důvod pro to podám na jiném místě.

Nyní je na čase, aby dal učitel to, co byl žákovi vysvětlil, hned od něho hrát každou rukou zvlášť a zvolna tak dlouho na piano, až to učen plyně a nenuceně hrát dovede. Hra ta stane se pak u žáka jakýmsi mechanismem, tak že mu nebude třeba, obracet více pozornost svou ani na prsty, ani na odpočítávání jich.

Když byl žák dovedl stupnici pravou rukou na horu a levou rukou dolů plyně hrát, tu teprv přikročí učitel ke hře stupnice té v pravé ruce dolů a v levé nahoru. Zde by se mohl ovšem žák důsledně domnívati, že by měl, počítal-li při hře stupnice dříve 1 2 3, 1 2 3 4 — nyní po-

čítati při jejím opačném hraní také opačně; tedy 4 3 2 1 3 2 1. A bylo-li by to domnění odůvodněno?

Ano; odpočítáme-li v každé ruce pátý prst, totiž považujeme-li ho jen za prst závěrečný, jak jsem byl už dříve podotkl. Hraje-li pravá ruka dolů a levá nahoru, tu by mohla též dle tohoto opačného počítání úplně hrát. Jelikož ale obyčejně nepočítáme v životě nazpátek a poněvadž žák též počítání takové není dosti mechanickým a zručným; anto by musel věnovati velkou pozornost opačnému a neobvyklému odpočítávání prstů, je nutno, upustiti raději od zmíněné důslednosti a podati žákovi nějakou jinou a mechanickou pomůcku.

A jaká jest tato pomůcka?

Učitel řekne žákovi: Když jsme hráli stupnici pravou rukou nahoru a levou dolů, zakončili jsme pátým prstem v obou rukou pouze jen stupnici tu; tedy jsme nevzali ani pátý prst do počtu. Hrajeme-li stupnici tu opačně, tedy v pravé ruce dolů a v levé ruce nahoru; tu se uhodí kláves C pátým prstem, aniž by se bralo na pátý prst více jakého ohledu. Po něm (pátém prstu) hraje hned čtvrtý a všemi prsty se dohraje až do prvního (inclusive), aniž by se odpočítávaly. Když byly dohrány, hraje zase třetí prst a opět se všemi prsty až do prvního (inclusive) dohraje, aniž by se odpočítávaly. Tak to jde opět přes celou klávesnici; tedy 4_{321} , 3_{21} , 4_{321} , 3_{21} *) atd. Učitel mluví při počátku hlasitě: Čtyři (prsty se dohrají) tři (prsty se dohrají) atd. Žák dá pozor jen na čtvrtý a třetí prst, aby se střídaly spolu pravidelně v běhu, nestaraje se více o ostatní prsty, protože je musí vždy až do prvního dohrát.

Učitel dá i zde také každou ruku o sobě, totiž pravou jen dolů a levou jen nahoru tak dlouho cvičiti, až se žák jak náleží upevní. Když se to bylo stalo, nechá učitel teprv opět každou ruku zvlášť nahoru a hned na to zase dolů cvičiti.

Napotom nechá učitel stupnici C-dur hrát oběma rukama jen v protipohybu. Žák ovšem dovede stupnici tu hned oběma rukama hrát, protože obě ruce v protipohybu stejného prstokladu podmiňují, což z následujících číslic vysvitá: Pravá ruka nahoru 1 2 3, 1 2 3 4.

Levá ruka dolů 1 2 3, 1 2 3 4, aneb, což je totéž: žák podkládá vždy jen pod stejné prsty obou ruk a v tu

*) Malé číslice naznačují jen zde opačný pořádek prstů; ale nepočítá se dle nich, nýbrž se místo nich mluví: Prsty se dohrají.

samou dobu první prst. Nemíním ale tím, aby dal učitel hned z počátku stupnice hráti v protipohybu, což by žák v některých jiných stupnicích zase obtížné bylo, chci jen naznačiti, že jest důsledné, aby hrál-li již žák každou ruku zvlášť v protipohybu, též hrál i oběma rukama stupnice v protipohybu. Děje se to zde jen proto, aby učitel věc tu, jak byl započal, se žákem též důsledně provedl a mu vše dobře vysvětlil.

Učitel dav stupnici tu žákovi hrati jen tak asi dvakráté neb třikráté v protipohybu, podotkne, že jest teď na čase, aby se žák stupnici té učil v rovném pohybu plyně hrati, což ovšem je o něco nesnadnější, než hra stupnice té v protipohybu, protože se nepodkládá první prst v stejnou dobu pod stejné prsty. Jelikož ale učeň dovede stupnici v každé ruce zvlášť jak nahoru, tak i dolů mechanicky hrati, nena-dělá mu hra stupnice té při hraní obou ruk v rovném pohybu už mnoho nesnadností, bude-li se jen přísně řídití dalším návodem učitelovým. Učitel usnadní žákovi věc tu následujícím způsobem: Než počne žák stupnici hrati, řekne mu učitel, aby nehleděl ani na klávesnici, nýbrž aby si představil každou ruku o sobě a ní hrál jen tak mechanicky, jak to byl už činil. Jest tedy nutno, aby si žák myslil každou ruku neodvisle a hned oběma na jedinou stupnici hrati započal, tak jak by chtěl stupnici tu hrati dle už navyklého prstokladu na nějakém předmětu. Jak mi ze zvláštní zkušenosti známo, dovede hned každý schopnější žák stupnici tu hrati oběma rukama v rovném pohybu, byl-li jen dříve dle svrchu udaného návodu v každé ruce zvlášť tak vycvičen, že se mu stalo hraní stupnice pouhým mechanismem. Učitel se pozdrží tedy u stupnice C-dur tak dlouho, až je úplně přesvědčen, že ji žák hraje mechanicky s rozhodností a bez všeho rozmyšlení, nemysle více ani na odpočítávání prstů, ani na podkládání jich. Každé nečasné pokračování ve hře stupnic, které vyžadují tohoto prstokladu, bylo by pochybeno, a popletlo by častokráté žáka v prstokladu. Mají-li se svrchu naznačené stupnice řídití v prstokladu podle stupnice C-dur; musí ji učeň také umět napřed dobře hrati; neboť čas a práce, která se byla vynaložila, nahradí se mu za to čtrnáctkrát. Učitel nech žáka stupnici tu hrati v objemu dvou oktáv, a nikoliv, jak se to děje doposud, jen v objemu jedné oktávy.

Důvod proto mám tento: Hraje-li žák stupnici přes dvě oktávy, musí klásti první prst jak pod třetí, tak i pod čtvrtý střídavě; tedy 1 2 3, 1 2 3 4, 1 2 3, 1 2 3 4 — azávěrka 5. V tom vlastně spočívá celá ta zručnost, aby žák dovedl první prst prvé pod třetí, a pak pod čtvrtý prst bez omylu v delším průběhu stupnice podkládati. To jest tedy hlavní moment. Hraje-li žák ale stupnici jen v objemu jedné oktávy, tu nemá příležitosti, aby mohl prst první podkládati, jak pod třetí tak i pod čtvrtý prst; neboť v objemu jedné oktávy je možno jen jednou podložiti první prst pod třetí, anto se pod čtvrtý již více nepodkládá, nýbrž hned se pátým uzavře.

Žákovi se tedy odjíjí možnost, aby mohl první prst třídavě podkládati jak pod třetí, tak i pod čtvrtý prst a tak se cvičiti ve střídavosti těch kterých prstů, kdežto hrál-li stupnici přes dvě oktávy, už tolik znamená, jako kdyby ji hrál i přes více oktáv. Při hře stupnic v objemu jediné oktávy, zakončí žák tuto již pátým prstem, a nechá-li později učitel

teprv stupnici přes dvě hráti, nastává mu opět nová práce; neboť žák, navyknuv sobě uzavíratí první oktávu již pátým prstem, chybuje často ve hře jak vyšší tak i nižší oktávy a prstoklad sobě pomate, což by asi každý učitel piana sám ze zkušenosti dosvědčiti mohl. Konečně nenahlížím, proč by se stupnice jen v objemu jedné oktávy měla při takovém mechanickém návodu, jako jest: 1 2 3, 1 2 3 4 — 1 2 3, 1 2 3 4 hráti, kdežto žákovi není třeba na nic jiného mysliti než jen aby kladl prsty dle naznačených čísel.

Učitel nenech žáka též stupnici zrytmisovanou a v tak upravenou hrati, jak to doposud se stává; neboť hra stupnic nemá žádného jiného účele, než jen aby žák vyvodil jeden tón jako druhý stejně silně a dobyl si velké sběhlosti, jakož i pravidelného prstokladu. Zde se tedy nesmí žádný tón akcentovat, nýbrž každý stejně silně uhodit, k čemuž jest velké vyrovnalosti zapotřebí. Hraje-li se ale stupnice zrytmisována, tu se stává, že se v obou rukou silně akcentuje nejsilnějším prstem (palcem) vždy těžká doba a každá oktáva se takřka oddělí od druhé delší notou. Palec, již od přírody nejpádnější a nejneohebnější prst, se tímto akcentováním podporuje ještě více ve své pádnosti a síle; co zatím by se měl k vůli ostatním prstům raději na uzdě držeti, aby kvantitativně nenadvládal v tónu nad svými ostatními soudruhy.

Jak známo, nelze docíliti ani velikým cvikem stejné síly při čtvrtém a pátém prstu k ostatním. Za tou příčinou musí pianista, aby všechny tóny stejně silně hrál, silnější prsty k vůli slabším v úhozu mírniti. Při hraní stupnic zrytmisovaných činí se ale opak toho. Oddělením oktáv delší notou od sebe chtěli učitelové piana asi jen oktávu žákovi přehlednější učiniti, zdržovali tím ale žáka v plynosti a rychlosti, a tento navyknuv si takovou příhradkovitou hru, nebyl konečně s to, hrati stupnici přes více oktáv a učitel slyší při tom častěji následující poznámku žákovi: „Hraju-li stupnici zrytmisovanou, snadno ji dovedu přes více oktáv hrati; chci-li ji ale stejnou délkou tónů rychle hrati, tu se častokráté pomatu, a není mi možno stupnici tu hrati stejnou rychlostí přes více oktáv nepřetrženě.“

Zde nastává opět nová práce. Ku hře stupnic není tedy potřebí ani zrytmického ani taktického citu, nýbrž jen stejné silného úhozu, umělého podkládání palce a rychlosti.

Jest to tedy jen sbírání materialu ku hře zrytmické.

(Dokončení.)

Dopisy.

Z Milána. (Výsledek opery „Snoubenci“ v Turině. — Kvartettisté. — Nové opery; Le due regine a Fornarina.)

Právě se dovídám o skvělém výsledku nejnovější Petrellovy opery: I promessi sposi (Snoubenci), která se před nedavem v divadle Carignano v Turině dne 27. listop. dávala. Úspěch byl úplný, skladatel byl více než dvacetkrát volán, důkaz to, že opera ta je výtečná, neboť rovněž takového výsledku dočkal se Petrella při prvním jejím provozování v Leccu. Společnost zdejších kvartettistů započala opět svou veřejnou činnost v sále konservatoria. V provozování kvartett zúčastní se též Bazzini, znamenitý virtuos na housle a Andreoli. Mladý neapolský skladatel San Germano, komponuje na zakázku hudebního nakladatele Fran. Luccy operu pod názvem: Le due regine (Obě královny), k níž mu

D'rmeville text byl napsal. Taktéž se dovidám, že dokončuje maestro Perelli novou operu pod názvem: La Formarina.

Z Charkova. (Poměry zdejší. — Nedostatek kapelly.)

Slíbiv vám vylíčiti zdejší hudební poměry, činím tímto listem svému slibu zadost. Bude vám as málo známo, že je zde na Rusi všeobecný *nedostatek dobře zřízené instrumentální hudby*; neboť pěstuje se zde hlavně piano, trochu housle a cello; o jiných nástrojích není ani řeči. *Vojenská hudba* je vyjma jen některé sbory, u nichž jsou Čechové kapelníci, velmi chatrna; smyčcové orchestry jsou zde pořádku a proto nemohu se dosti vynadiviti, že ještě nikomu nenapadlo, zřídit si řádný as 18—20 mužů čítající orchestr, jenž by se do Ruska odebral. Pochodil by zde výborně jmenovitě v městech: Oděse, Kiově, Charkově, Saratově atd. Do Moskvy by musel zavítat orchestr četnější (25—30 osob) a co nejlépe zařízený a sebraný; neboť jen při těchto podmínkách může se zde dočkat skvělého výsledku. Přicestuje-li ale sem — jak sám vím ze zkušenosti, malá společnost obyčejných vesnických muzikantů z Čech; tu ovšem zbuzují zde svou bídnou hrou a ošumělým zevnějškem jen útrpnost a nikoliv sympatii, nedosahující žádného materiálního úspěchu. Co se Charkova samého týče, jsem úplně jist, že by si dobře zařízený, z Čechů sestavený orchestr dobyt výnosného postavení, neboť milovníků hudby je zde mnoho, hudba ale žádná; ba i zdejší divadelní orchestr jest docela chatrný. Nemátej nikdo, že není rádo pouštěti se bez jistoty daleko; nejlepší jistota spočívá v dobře zřízeném orchestru a pak v tom, že město naše je lidnaté a bohaté. Jsou zde dva sady, kde se schází a baví vybranější obecnstvo a tu by mohl orchestr *každodenně* střídavě hráti a *nejméně* 100 rublů vybrati. Orchestr o 18 hudebních mohl by být as takto sestaven: 3 violini I, z nich jeden solista — 2 violini II. — 1 viola — 1 cello — 1 kontrabass — 1 fleta (solista) — 2 klarineti (jeden solista) — 1 oboe — 1 fagot — 2 korni (1 solista) — 1 zpěvoroh (Flügelhorn) též solista — 1 tromba — 1 trombon. Ovšem by neškodilo pro efekt míti též bubny, zvonečky a jiné tretky. Kromě toho musel by kapelník jenž zároveň výtečně instrumentuje míti na zřeteli okolnost, aby se dal orchestr rozdělit na menší sbory (7—8 osob); neboť by tím mnoho vyzískal. Dobrý orchestr se nikdy tak nevyplácí jako v Rusi. Rus jsa štědrý a vděčný, platí dost, ví-li zač. Třeba ho jen rozehráti. Orchestr, sestávějž hlavně z mladých mužů a uživej stejnokroje, dle mého náhledu nejlépe čamary. Orchestr, jenž by se odhodlal do Charkova přijeti, musel by zde už do konce dubna 1870 býti; neboť hned 1. května otvírají se zde sady a to trvá až do 31. srpna. Přijel-li by ale dříve n. př. s počátku postu, tím líp, tenkrát mohl by dát alespoň 3 výnosné koncerty. O výsledek postaráme se my zde žijící Čechové, kteří zde máme váhu čili spíše morální převahu. J. K.

Z Choltic. (Cecilská slavnost v Heřm. Městci.)

Dne 11. listopadu 1869 navštívil jsem Heřmanův Městec dopoledne, a dozvěděl se, že bude večer „Cecilku“ velikým koncertem a plesem zpěvácký spolek „Vlastislav“ oslavovati, rozhodnul jsem se a ostal jsem v městě. K 7. hodině začlo se obecnstvo scházeti a brzo byl sál plný dám a pánů. První číslo obsahovalo koncert na housle od Beriota, jež přednášel výtečně mladý virtuos p. Lejhanc. Seznal jsem téhož večera také slečnu Marii Lejhancovou, a otce obou, kteříž všecky tři účinkovali. První hrál 2. koncerty od Beriota a jeden koncert od Ernsta na housle s velikou jistotou a praecisností, sestra sl. Marie Lejhancova zpívala pěkně „Ukolébavku“ od Pivody a hrála s bratrem ouverturu k opeře: „Norma“ od Belliniho na piano pro 4 ruce, a otec doprovázel syna zručně na piano. Celá hudební rodina se jistě při té večerní zábavě vyznamenala a zů-

stane každému přítomnému v milé paměti! Ale též zpěvácký spolek „Vlastislav“ sebrav své statečné síly, přednesl dva mužské sbory od Křížkovského a Tovačovského tak čistě, že musel poslední na žádost opakovati. Slyšel jsem, že uspořádá „Vlastislav“ o „Silvestru“ podobnou zábavu, na kterouž se s mými soudruhy velmi těším. O „Cecilce“ provedli s různými vtipy údové divadelního spolku „Klicpera“ oblíbenou frašku: „Pan domácí“ od Šimůnka; ředitel spolku zpěváckého přednesl „Jako krajina nebeská“ od Pivody barytonové solo a došel potlesku, pak paní Jandová, sl. Lejhancova a p. Janda zpívali utěšeně jeden trojzpěv od Smetany. Po koncertu následoval ples při hudbě Morašické, a já časně ráno s radostnou upomínkou na krásně zažitou noc ubíral se k domovu dav dříve své slovo, že o „Silvestru“ opět v Heřm. Městci zavítám. S.

Z Horažďovic. (Valná hromada zpěv. spolku „Prácheň.“)

Dne 21. t. m. odbýval zdejší zpěv. spolek „Prácheň“ valnou hromadu, na jejímž programu bylo: 1. Zapisování nově přihlásivších se údů. 2. Ze zprávy jednatelské, kterouž přednesl jednatel spolku p. K. Žák, vysvítá: výbor odbýval od 29. listop. 1869 do této valné hromady 11 schůzi; spolek sešel se v ročníku tom mimo zkoušek 49krát, buď v plném počtu buď více aneb méně údů zastoupen a to při 4 zábavách spolkových, 2 výletech a 1 valnéhromadě; mimo to provedl 3 vokální mše, 1 requiem; zpíval při rorátech každodenně po celý advent, o Sylvestru, na velký pátek, o Božím Těle, při 3 pohřbech, 3 zastaveničkách a 2 národních slavnostech. Spolek čítá 115 údů a sice: 6 čestných, 92 výkonných a 87 přispívajících. V inventáři spolkovém zaznamenáno 240 čísel, z nichž 200 hudebnin. 3. Zpráva účetnická, již podal pokladník spolku p. Fr. Schrabal, udává a) příjem: na hotovosti 112 zl. 70½ kr., příspěvky veškerých údů 224 zl. 80 kr., výtěžek z tanečních zábav 130 zl., 20 kr., výtěžek z akademie a věnečků, uspořádaných ve prospěch k zařízení průmyslové školy ve Vidni 51 zl. 50 kr., úhrnem 519 zl. 30½ kr. b) Vydání celoroční obnáší 450 zl. 25 kr., zůstalo tudíž koncem roku na hotovosti 88 zl. 94½ kr. 4. Volba nového výboru, do něhož zvoleni byli: Za protektora pan Č. Bubeníček, měšťan pražský, za předsedu p. Čeněk z Wartembergů, kn. hosp. řed., za náměstka p. J. Karas, učitel, za jednatele p. A. Rejžek, učitel, za pokladníka p. A. Pánek, učitel, a řed. zpěvu p. J. Hora, učitel. Za výbory pp. C. Šimr, taj. okr. zastupitelstva, M. Vunš, měšťan, J. Majer, klempíř a obec. radní a V. Michal, učitel: jelikož p. J. Majer se poděkoval, vstoupil na jeho místo pan St. Majer; za práporečníky zvoleni pp. M. Vunš, měšťan a J. Hlaváček, řezník. 5. Volba revisorů účtů: zvoleni pp. C. Šimr, P. Jakeš a A. Rejžek. 6. Volné návrhy: a) By byla určena odměna na cvičení ve zpěvu řediteli 20 zl. a dvěma cvičitelům po 10 zl., kterýž jednohlasně přijat. b) Aby se splnomenčil výbor, vypsati v příhodné době jistou cenu za nejlepší sbor; jelikož nebyla valná hromada k uzavírání schopná, nemohlo být o návrhu tom rokováno.

Kronika zpěváckých spolků.

* *Pražský Hlahol* odbýval dne 6. prosince v sále na Žofině zábavu, která se vzdor nepříznivému počasí četné návštěvě těšila. Program byl bohatý, volba velmi dobrá a provedení řízením obeznaného p. Karla Bendla výborné; slyšeli jsme tu zdařilé sbory: Tam v dále, od K. Slavíka, — Večerní píseň od J. Bergmanna, — Smíření, od Tragyho a žertovný sbor „ballada o zamilovaném žabci“ od Genea, z nichžto poslední opakován býti musel. Hlučného potlesku dostalo se mistrné hře na housle z ochoty spoluúčinkujícího p. V. Hřimalého s doprovázením p. Fr. Kavana a neměšího dostalo se slečně Kupkové za její písně, jež přednesla hla-

sem svěžím, a p. Čechovi, který přednesl písně: Luna a Loveckou. Dvojzpěv od Fr. Schuberta, přednešený slečnou Kupkovou a p. K. Čechem, byl na dolehavý potlesk obecnosti též opětván.

◁ * *Zábava Smíchovského zpěv. spolku „Lukes“* odbývaná dne 5. prosince těšila se nejen hojnému účastenství, nýbrž i přízně obecnosti. Slyšeli jsme tu pěkný sbor „Tam v dále“, od Karla Slavíka — Mládí a láska, moravské národní pro sbor od Ferd. Hellera — Kalendar a Farar, sbor žertovný od Theod. Bradského a Kovářskou, sbor s prův. piana od L. Procházky. Ačkoliv byly veškeré sbory řízením p. J. Bergmanna úplně přiměřeně ba i výtečně provedeny; došel přec humoristický: Kalendar a Farar největší pochvaly a musel být opětván. Mimo to hrál pan Jar. Hlava dvě piecy na housle, p. Samohrd přednesl s úspěchem solový výstup; pan Hora, člen českého divadla zpíval Pivodovou píseň „Slovan“, osvědčiv pěkný sympatetický baryton a náležitý přednes. Milý zjev byl pro nás mladý a nadějný tenorista pan Demeter Topalovič, jenž velmi zdařile přednesl písně: Ribar od Lisinského a Požada domovme od Livodica, a došel jako p. Hora hlučné pochvaly. Jeho hlas je příjemný a dosti silný. K závěrce rozesmál obecnost humoristický výjev hudební: Mistr Kaňhal v nesnázích od Dra Javůrka, jenž se zajisté potká všude s nejvřelejším účastenstvím. Zábava byla nenucena a zvláště na posled velmi živá. —t.

* *Večerní zábava zpěv. spolku „Beseda“* která se dne 7. pros. v sále na Žofině odbývala vydařila se opatrným říz. Ferd. Hellera jak náleží výtečně. Program obsahoval v I. oddělení: Píseň pocestní, sbor pro 5 smíšených hlasů, složil Ferd. Hiller — Solový zpěv, přednesla slečna Klementina Kallašova. — Ty's láska má, smíšený sbor, složil Ad. Průcha — V II. oddělení: Král z Tůle, sbor pro mužské hlasy, složil Veit. — Deklamace, přednesla slečna Čermáková. — Časné jaro, sbor pro smíšené hlasy od Mendelssohna — V III. oddělení: Čáp, sbor pro 3 ženské hlasy s průvodem piana od Marschnera. — Vlasti, mužský sbor, složil Tovačovský. — Mazurek z polského, upravil pro smíšený sbor Ferd. Heller. — Veškeré sbory provedeny byly s řídkou precízností s náležitými odstíněními a akcentováním a byly hlučnou pochvalou sprovázeny. Z novinek slyšeli jsme smíšený sbor: Ty's láska má (slova od Ant. Melišové), hudba od A. Průchy, která svědčí o nevšedním komposičním nadání p. skladatele a ačkoliv co do pojmutí slov všude s p. Průchou nesouhlasíme, musíme přece vyznati, že jesbor ten uměle zosnován a zbudován a že také hlučné pochvaly vyvolal jako Hellerův obratně upravený mazurek. V zábavě zpívala slč. Kallašova svým pěkným sympatetickým altem pijáckou píseň z „Lucrecie“ a Pivodovu „Na výsostech hvězdy svítí“ až na nekluzký trilek velmi pěkně a byla jako slč. Čermáková potleskem vyznamenána.

* *Zpěvácký spolek „Lumír“* na Malé Straně odbýval v sobotu dne 27. listop. hudební zábavu, v níž řízením obzřelého sbormistra svého p. Jos. Drahorada přednesl velmi precízně Společnou, sbor od K. Bendla. Flašinetář, humor. sbor od L. Zvonaře, Cikáni sbor od F. Vogla a efektní sbor Plavcův návrat od Bazina. Hlučná pochvala v obecnosti nastala po každém jednotlivém čísle — důkaz to všestranné spokojenosti. Místo p. Čecha ml., jenž ochuravěv zpívat nemohl, zapěl p. Chlostík člen spolku dvě písně s dobrým úspěchem; baryton jeho jest pěkný a sympatetický. Pan Mašek chvalně známý cellista přednesl dvě piecy na cello a osvědčil se co velezdatný virtuos na svém nástroji. —l—

Zprávy.

* *České divadlo.* Dne 1. prosince: Černé Domino. — 3. pros. První den štěstí. — Dne 5. pros. Norma. — Dne 8. pros. Ruslan a Ludmila.

Díla školy francouzské (Auber) střídaly se v těchto desíti dnech s výtvary školy italské (Bellini) a slovanské (Glinka), avšak byt se obecnosti českému i líbí svěží, lehounká a příjemná hudba školy francouzské a sladká sentimentální hudba italské, svědčí přec duchu českému nejvíce slovanská hudba Glinkova, která nachází stále víc a více obdivovatelů v Praze a to tím více, čím více se opětuje a čím okrouhlejší a dokonalejší jsou představení. P. Paleček a p. Lev vynikli nejvíce v „Ruslanu“ a došli bouřlivé pochvaly. S podobným úspěchem potkala se slč. z Ehrenbergů v „Černém Dominu“ co Angela provedši mistrně ona koloraturní skaliska, o něž by méně výtečná umělkyně zajisté klopýtla. V Normě závodily o palmu pí. Ress-Blažková a pí. Benevicová a vítězství klonilo se vždy k té pěvkyni, která právě zpívala. (P.)

* *První z filharmonických koncertů*, proti nimž brojili zdejší němčouři, majice v čele ředitele divadla Wiersinga, vydařil se znamenitě obzřelým řízením Bedř. Smetany. Neobdrževše vstupních lístků nemůžeme podati o všem bližšího posouzení této skvělé produkce, podotkneme ale, že byla provedena 1 sinfonie od Fil. Eman. Bacha, sinfonie eroico od Beethovena, ouvertura k ruskému dramatu: Kněz Cholmský od Glinky a koncert pro housle od M. Brucha.

* *Slč. Teresa Stolcova* vystoupila před nedávnem na terstském divadle co Alice v Robertu a zanítla veškeré obecnost. Časopis „Maschera“ píše o ní: Slč. Stolcova zpívala božsky romanci 1. aktu, obmyslíc ji nejrozkošnější kadencí. V duettu a terzettech s Robertem a Bertramem byla podivuhodně vznešená. — Časopis Teatro dí o ní: Sl. Stolcova znázorňovala dobrého genia, ona zvítězila nad Robertem jako nad obecností mohutným svým zpěvem. Ona jest uměleckou individualitou první řady, která se úplně rozvine, má-li podati rozhodný charakter, jež vždy věrně zobrazuje. Mohutným svým výrazem, neodolatelnou silou hlasu svého unáší obecnost z propastí do nebes, a rozohní ho k nevýslovnému nadšení.

* *Pan Karel ze Slavkovských*, chvalně známý virtuos na piano uspořádá příští měsíc samostatný koncert, jehož program, jak doslycháme, bude velmi zajímavý.

* *Paní Malíngrová*, Chorvátka a dvorní pěvkyně v Berlíně slavila tyto dni co „Armida“ v opeře téhož jména od Glucka pravý triumf.

* *Hudební jednota svatovítská* uspořádala ve čtvrtek, dne 9. pros. o 10. hod. dopol. za zemřelého protektora svého p. Františka hraběte z Desfoursů v chrámě sv. Salvatora zádušní mši svatou, při níž řízením p. Ferd. Hellera „vokální rekviem“ od Váe. Tomáška provedeno bylo.

* *Pan Vávra*, lyrický tenorista a žák p. Lukesův, vystoupil před nedávnem v Opavě co Arthur v Lindě s velmi příznivým úspěchem.

* *Tamberlik*, slavný tenorista s vysokým Cis, stal se jak se časopis „Correo de Teatros“ dovídá, komendátorem řádu Karla III.

* *Slč. Vizjádova*, primadonna opery v Trevisu, zbudila v Gounodově „Faustu“ co Markéta všeobecné nadšení.

L i s t á r n a.

Slav. zp. spolku v P. Žertovné sbory: Fifikus od Metzgera (v hlasích 60 kr.), Doba copů je ta tam, od A. Hölzla, (partitura a hlasy 1 zl. 20 kr.) můžete v administraci obdržeti.